

při utváření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání, který poskytne studujícím příležitost získat znalosti, dovednosti a kompetence podporující jejich kariéru, osobní rozvoj a život jako demokratických občanů. Uznáváme, že je třeba vytvořit příznivější prostředí, aby akademičtí pracovníci mohli plnit své úkoly. Zavazujeme se působit k tomu, aby vysokoškolské pracovníci a studenti byli efektivněji zapojeni do zavádění a dalšího rozvoje Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání. Plně podporujeme účast akademických pracovníků a studentů v rozhodovacích strukturách na evropské, národní a institucionální úrovni.

10. Vyzýváme všechny zainteresované aktéry, aby pomáhali vytvořit podnětné pracovní a studijní prostředí a podporovali učení orientované na studenta jako způsob umožňující všechny formy vzdělávání a poskytující nejlepší řešení pro udržitelné a flexibilní vzdělávací cesty. Vyžaduje to též spolupráci pedagogických a výzkumných pracovníků v mezinárodních sítích.
11. My ministři znovu zdůrazňujeme, že vysokoškolské vzdělávání je veřejnou odpovědností. Zavazujeme se, že bez ohledu na současné ekonomické obtíže zajistíme, aby vysokoškolské instituce měly potřebné zdroje v rámci stávajících a předvídatelných veřejných rozpočtů.

Jsme přesvědčení, že vysokoškolské vzdělávání je důležitou hnací silou sociálního a ekonomického rozvoje a inovací ve světě, který je stále více závislý na znalostech. Zvýšíme tudíž naše úsilí ohledně sociální dimenze, aby byly poskytovány rovné příležitosti ke kvalitnímu vzdělání a věnovala se zvláštní pozornost znevýhodněným skupinám.

12. My, ministři odpovědní za Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání, žádáme řídicí skupinu Boloňského procesu, aby navrhla opatření, která by usnadnila náležitou a plnou implementaci dohodnutých boloňských principů a priorit napříč Evropským prostorem vysokoškolského vzdělávání, a to zejména na národní a institucionální úrovni, mimo jiné rozvíjením dalších metod práce, jako je vzájemné učení (*peer learning*), studijní návštěvy a jiné způsoby sdílení informací. Trvalým rozvíjením, zlepšováním a posilováním Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a další spoluprací s Evropským výzkumným prostorem budeme schopni úspěšně čelit výzvam příštího desetiletí.
13. Naše příští ministerské setkání, které by mělo zhodnotit dosažený pokrok a posunout lovaňskou agendu kupředu, uspořádá Rumunsko v Bukurešti ve dnech 26.–27. dubna 2012.

ZPRÁVA Z KONFERENCE ICERI 2009

Ve dnech 16.–18. listopadu 2009 se konala v Madridu ve Španělsku mezinárodní konference International Conference of Education, Research and Innovation 2009, kterou pořádala International Association for Technology, Education and Development (IATED). Tato událost přilákala víc než 500 účastníků z 5 kontinentů a více než 60 zemí. Celkem bylo předneseno 400 prezentací, bylo představeno 135 posterů a několik desítek účastníků poslalo virtuální příspěvek, který účastníci konference obdrželi na CD. Příspěvky byly přednášeny celé dva dny od rána do večera v sedmi paralelních sekcích. Spektrum témat bylo velmi široké od virtuálního leasingu, přes hodnocení kvality, inovace ve výzkumu, spolupráce průmyslu a vysokých škol, dokonce byla jedna sekce věnována vzdělávání a architektuře a urbanizaci měst. Nelze opomenout ani sekce věnované vzdělávání a globalizaci. Probíraly se i bariéry ve vzdělávání jako gender, etnicita a psychologické faktory. Několik sekcí bylo zaměřeno na výuku cizích jazyků. Konference byla pojata opravdu široce a nespecia-

lizovala se jen na vysokoškolské vzdělávání; o tom svědčí i sekce věnovaná primárnímu a sekundárnímu vzdělávání.

Velikost konference měla i své nevýhody, kromě mě se konference zúčastnili další dva účastníci z České republiky, ale s těmi se mi nepodařilo během ní potkat. Osobně jsem se zajímal o technologické novinky a trendy v e-learningu. Velmi mě zaujala prezentace Dr. Maryanne Maisano z University of North Carolina, která prakticky ukazovala výuku v on-line světě Second Life. Podobně velmi zajímavá byla prezentace WISENHEIM – AN INTERACTIVE 3D-WORLD FOR LEISURE AND LEARNING od Alexandra Weggerle z Ulm University v Německu. Velmi zajímavé byly i příspěvky o využívání sociálních sítí, ať už se jednalo o vnitřní síť vysokých škol nebo o Facebook. Velmi zajímavou úvahu o využívání otevřených zdrojů vědění a autorských práv rozvinula ve své prezentaci PEN STANDARDS, OPEN

MINDS AND OWNERSHIP OF IDEAS IN EDUCATION: NAVIGATING HAZARDS BETWEEN THE PIRATE BAY AND HOLLYWOOD B. Iverson z Columbia College Chicago.

Dalo by pokračovat ještě dlouho, ale vzhledem k tomu, že žijeme ve světě, kde je přebytek informací, odkážu zájemce o další informace na <http://www.iated.org/iceri2009/about>.

Konferenci hodnotím jako výbornou a doporučuji ji všem, kteří se aktivně zajímají o nejnovější trendy ve vzdělávání. Překážkou účasti snad mohou být jen poněkud vyšší náklady na účast, než je v českých podmínkách běžné. Poplatky začínaly na 410 eurech, respektive na 260 eurech pro virtuálního účastníka.

Jan Beseda

ZPRÁVA Z KONFERENCE ÚLOHA UNIVERZÍT V REGIONÁLNOM ROZVOJI 10. 12. 2009

Na Univerzitě P. J. Šafárika v Košiciach se dne 30. 11. 2009 konala konference Úloha univerzít v regionálnom rozvoji. Jedním z jejích cílů bylo představit projekt VEGA č. 1/4639/07 a jeho dílčí výsledky; řešitelský tým tvořili členové Fakulty verejnej správy Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Podnikovohospodárske a Národohospodárske fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave. Dalším cílem konference bylo zprostředkovat pohled na úlohu univerzít v regionálnom rozvoji z perspektivy různých aktérů – především univerzít, podniků působících v regionu a samosprávy regionu.

Konferenci zahájila a zároveň její část moderovala Ing. Silvia Ručinská, Ph.D., hlavní řešitelka projektu VEGA č. 1/4639/07. Představila jak vybraná zjištění, tak stále otevřené otázky, které se nepodařilo při řešení projektu zodpovědět. Projekt tvoří tři hlavní oblasti – první oblast zahrnovala definici univerzity jako vzdělávací instituce a typologii univerzít (ne všechny vysoké školy musí mít nutně regionální charakter). Druhá oblast postihuje působení univerzity v regionu, třetí roli a vztahy mezi aktéry v regionu – řešitelé zde vycházeli z triple helix modelu, který popisuje komunikaci, spolupráci a přenos poznatků mezi správou, univerzitami a podniky. Třetí oblastí byl vliv univerzity na region a možnosti jeho měření. Mezi doposud nezodpovězenými otázkami byly zmíněny např. kvalita vzdělávání, faktory konkurenceschopnosti univerzít či vliv univerzity na region, resp. jeho měření.

Působení Univerzity P. J. Šafárika v regionu shrnul její rektor prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc., do dvou typů vlivu: ekonomický vliv zahrnuje peníze, které univerzita přináší do regionu (státní dotace, strukturální fondy EU, granty, studenti samoplátci). Druhý vliv intelektuálně-sociální,

působí na vzdělanost lidí v regionu (většina studentů UPJŠ pochází z východního Slovenska) a na fixaci lidského potenciálu se širokým záběrem ve východním Slovensku. Dále sem patří rozvoj univerzitního vzdělávání, nabídka postgraduálního studia a vyváženost humanitního, přírodovědného a technického vzdělávání v regionu.

RNDr. Jozef Ondáš, MBA, ředitel T-Systems Slovakia s.r.o., vystoupil na konferenci jako představitel jednoho z regionálních podniků. Konkrétní spolupráci podniků s univerzitami dokládal na několika příkladech. T-Systems ve spolupráci s Univerzitou P. J. Šafárika a Technickou univerzitou Košice organizoval rekvalifikační kurzy v oblasti ICT přímo pro potřeby T-Systems: Summer University a Evening University. Pořádání těchto a dalších kurzů vyústilo ve vznik společného studijního programu Technické univerzity Košice a T-Systems IT-Akadémia, jehož absolventi jsou ideálními zaměstnanci pro T-Systems. Jozef Ondáš podtrhl skutečnost, že se tímto společným programem vrací určitý typ vzdělávání zpět na univerzitu.

Podnětné a v kontextu konference poněkud kontroverzní bylo vystoupení Mgr. Michala Považana, ředitele Akademické rankingové a ratingové agentúry. V protikladu k univerzitě, která těsně spolupracuje s průmyslovými podniky, vyzdvihl původní cíl univerzitního vzdělávání – poznávání reality, naučit se samostatně myslet a aktivně se starat o sebe i společnost. Odborná specializace by z tohoto pohledu měla být záležitostí až magisterského (a doktorského) stupně studia, pokud se pro něj absolvent bakalářského programu rozhodne. Základní otázka podle všeho doposud nezodpovězená tedy je, co má univerzita být a jací mají být její absolventi.